

Інтерактивні технології відіграють важливу роль у сучасній освіті. Їх перевагою є те, що ті, хто навчається засвоюють всі рівні пізнання (знання, розуміння застосування, оцінка), збільшується в групах кількість учасників навчання, які свідомо засвоюють навчальний матеріал. Вони займають активну позицію в засвоєнні знань, зростає їх інтерес в одержанні знань.

При інтерактивному навчанні учень або студент перетворюється з об'єкта в суб'єкт навчання; він відчуває себе активним учасником подій, а також власної освіти та розвитку. Інтерактивне навчання сприяє не тільки формуванню цінностей, навичок і вмінь, а й створенню атмосфери співпраці, взаємодії, дозволяє педагогу стати справжнім лідером навчального колективу [1, с. 2-4]. Спільна діяльність у процесі навчання і освоєння навчального матеріалу означає, що кожен вносить у цей процес свій індивідуальний внесок, що відбувається обмін знаннями, ідеями, способами діяльності в атмосфері доброзичливої і взаємної підтримки, що не тільки дозволяє отримувати нові знання, але й розвиває саму пізнавальну діяльність, переводить її на більш високі форми кооперації та співробітництва.

Список використаних джерел:

1. Алексич Т. М. Використання інтерактивних технологій на уроках іноземної мови як засіб підвищення ефективності навчання: методичний матеріал / Т. М. Алексич // Англійська мова та література. – 2008. – № 13. – С. 2-4.
2. Інтерактивні методи навчання у підготовці спеціалістів для банківської системи України: Зб. наук. праць. – Суми – Харків, 2001. – 250 с.
3. Пометун О. І., Пироженко Л.В. Сучасний урок. Інтерактивні технології навчання: Наук.-метод. посібн. / О. І. Пометун, Л. В. Пироженко. – К.: А.С.К., 2004. – 192 с.
4. Суворова Н. Інтерактивне навчання нові підходи / Н. Суворова. М.: Прогрес, 2005. – 214 с.

Рудницька-Юрійчук І.Р.

викладач,

асистент кафедри педагогіки та психології дошкільної освіти,

Чернівецький національний університет

імені Юрія Федьковича

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ТА ВИМОГИ ДО ОРГАНІЗАЦІЇ НАЦІОНАЛЬНОГО ДИТЯЧОГО САДКА В УКРАЇНСЬКІЙ ДІАСПОРІ США ТА КАНАДИ (II ПОЛ. XX СТОЛІТТЯ)

Педагоги українського дошкілля в діаспорі США та Канади, підтримувані ідеєю збереження дітей при рідній мові, всілякими засобами намагалися утримати дитячі садки. Проте з року в рік кількість вихованців світличок (дошкільні групи – авт.) та учнів шкіл українознавства зменшувалася. «Пам'ятаймо, що світлички чи садочки є також підбудою українського шкільництва та молодечих організацій. Тож не легковажмо нашого завдання, бо

діти, в яких нам вдасться вціпити почуття національної гордості та приналежності до рідного середовища, будуть носіями нашої культури, а тим зможуть вибороти нам відповідне признание в світі!» [3, с. 11]. Варто зауважити, що дошкільні (передшкільні) класи переважно організовували у приміщеннях церков чи при школах українознавства.

У тих місцевостях, де не існували ще школи, організатори національного шкільництва працювали у тому напрямку. «Коли є який-небудь гурт наших поселенців, треба комусь із зацікавлених осіб постаратися про список дітей у віці від 3-5 літ в даній околиці. Якщо там є наша парафія, то можна просити про такий список у пароха. Тоді треба навести контакти з батьками (або письменно, а ще краще особисто, або телефоном) та запросити всіх на збори, на яких треба з'ясувати потребу та користь організації світлички, порадитись про приміщення та вибір учительки. Треба поцікавитися вимогами даного штату, постаратися про дозвіл (якщо діти сходилися б частіше, як раз у тиждень)» [3, с. 11].

Організатори і педагоги українського дошкілля в США ставили перед собою цілком доречне, актуальне запитання: чи приймати до світлички дітей, які не знають української мови? Виховна Референтура СУА (Союз Українок Америки) однозначно відповіла – «ні» з трьох причин. Перша причина: дитина, яка не розуміє української мови, не може переживати тієї радості під час побуту в світличці, що решта дітей. Вона не розуміє гутірок (бесід – авт.), казок, ігор, забав і навіть найпримітивніших вказівок. Така дитина почуває себе самотньою, чужою в гурті, нудиться й тужить за домівкою. Дуже часто шукає собі сама занять, які перешкоджають у проведенні програми дня. Друга причина – 100-відсоткове вживання української мови в світличці є під загрозою. Там, де збереться група дітей, а між ними тільки одна дитина, яка не володіє українською мовою, всі автоматично переходять на англійську. Часто навіть і педагог змушений ввести пару слів англійською, щоб хоча б на хвилину допомогти дитині включитися в гурт дітей. Мимоволі світличка починає втрачати український характер, стає двомовною, «а це є для нас небажане». Третя причина полягає в тому, що дитина, не розуміючи української мови, не виявляє найменшого бажання вивчати тією мовою віршиків, пісеньок, бо це для неї чуже й важке. Дитина уникає таких «неприємних» занять, а це стримує роботу вихователя. Як альтернативу національному дошкільному закладу в українській діаспорі для дітей, які не володіють українською мовою, Виховна Референтура СУА пропонує організовувати окремі двомовні світлички, де б педагог одночасно вчила їх української мови за допомогою ігор і забав, легких віршів і пісеньок [5, с. 15].

Організація дитячих садків залежить від місцевих умов, однак, які б вони не були, на думку виховників української діаспори, обов'язково потрібно дати змогу українським дітям дошкільного віку побути хоча б кілька годин щодня в гурті ровесників, у рідній атмосфері. Ініціатива на відкриття дошкільної установи може йти від церковних, громадських, жіночих та інших установ. «Ініціаторами світличок повинні бути відділи СУА, але якщо в даній місцевості його не має, тоді ініціативна група повинна зв'язатися з найближчим Відділом» [3, с. 11]. Дозвіл на відкриття садочка, а також пов'язані з тим формальності, дає місцева влада, відділ суспільної опіки або ж відділ навчання і виховання. Крім постійних дитячих

садків влітку можна вести сезонні, або як їх ще називають «пів оселі» або «літні оселі», однак у них виховна праця проводиться дещо за іншим принципом, ніж в постійних садках [4, с. 21-22].

Фінансування українських дитячих садків на американському континенті на період дослідження (II пол. XX століття) було різне, але головною базою залишалася оплата батьків. З постійною матеріальною допомогою садкам «повинні прийти міські або сільські самоуправи, а також українські організації, торговельні установи і фірми та приватні особи. Однак прибутки дитячого садка не можуть бути тимчасові, епізодичні та нерегулярні. Фінансування садочка є постійним і в обов'язковому порядку передбачається бюджетом. Ні в якому разі не можна розраховувати на «касу» з імпрез (дитячі свята, ранки, концерти – авт.), бо вона звичайно призначена на доповнення потрібного учбового матеріалу, приладдя і зрештою, частими імпрезами не можна перетворювати садок на імпрезове товариство, а дітей – на сценічних акторів» [4, с. 21-22]. Контроль над господарчим і виховним станом дитячого садка брали на себе представники державної влади та члени матірнього товариства або опікуючого комітету. Однією з бажаних умов було, щоб уповноважена особа мала педагогічну освіту і розумілася на справах дошкілля. Після організаційних моментів обов'язково проводили збори з персоналом, на яких обговорювалися позитиви і недоліки, встановлювалися напрямки для подальшої праці. Перебіг нарад та всі прийняті рішення фіксувалися у книзі протоколів.

У обов'язки управительки (завідуючої) дитячого садка входить ведення цілого ряду документів, що ілюструє наочно організаційну роботу садочка. Завідуюча веде такі книги: «денник прихвності, денник занять, інвентарну книгу, магазинову книгу, касову (прибутки і видатки), харчову (видавання харчів на кожен день), хроніку дитячого садка, бібліотечний каталог (дитяча і педагогічна література), книга здоров'я дітей (замітки лікаря, ріст і вага дітей), денник спостережень над кожною дитиною (поведінка, добрі і погані нахили), книгу протоколів з педагогічних нарад» [4, с. 21-22].

Матері, особливо ті, які народилися в США і Канаді, і віддають своїх дітей до української світлички, мають неабиякі вимоги до неї. Вони хочуть бачити її на висоті і вимагають усіх формальностей у провадженні садочка та виконанні всіх вимог, які модерна (сучасна – авт.) світличка чи садочок повинні мати, щоб бути виховною установою [2, с. 15]. Одним із важливих пунктів утримання українського садочку в США та Канаді є ліцензія-дозвіл (License), іншими словами – дозвіл від влади на утримання світлички, яку видає Social Service. В обов'язки Виховних Комісій Окружних Рад СУА входить перевірка наявності такого документу [2, с. 15]. Ліцензія підтверджує стаке існування виховної установи, яка з року в рік покращує свої умови існування та розвивається. Крім того, наявність такого документу дає упевненість батькам, що світличка має всі потрібні для існування стандарти, а також те, що всі вимоги щодо матеріалів, санітарно-гігієнічних норм приміщення, учительського персоналу та програми були виконані, дотримуються та узгоджені з державними вимогами, наданими тією провінцією чи штатом, у яких розміщений садочок. «Наявність License значить, що приміщення є відповідне, привітне та інтересне, привабливе для

дітей... що вчительки й ті, які їм допомагають, є фахові, матеріали є відповідні для віку дітей, що програма розвиває дітей інтелектуально, емоційно та соціально, усупільнює дитину» [1, с. 12]. Беручи до уваги, що українці в діаспорі є американськими (канадськими) громадянами, то вони зобов'язані дотримуватись подібних вимог. Оскільки у Канаді та більшості штатів США організовані зустрічі дітей двічі на тиждень за межами рідної домівки та під опікою особи, що не належить до родини вимагають дозволу на існування (license), то і українські дитячі організації зобов'язані дотримуватись таких вимог. Отже українська світличка, до якої дитвора збирається двічі-тричі на тиждень, зобов'язана мати урядовий дозвіл для легального існування. У разі недотримання такої вимоги передбачені певні покарання. Для отримання дозволу необхідна медична перевірка як дітей-вихованців, так і вчительського персоналу. «Це дає батькам бажаний спокій, що дитина не є виставлена на небезпеку зараження і других не наражує» [1, с. 12]. Ліцензія вимагає ведення точної картотеки, включаючи особисту карточку («emergency card») на кожного вихованця, у якій подані загальні відомості про дитину: ім'я і прізвище, дата народження, ім'я батька і матері, домашня адреса і телефон, робочі адреса і телефон батьків, дата останніх лікарських оглядин дитини, адреса лікаря і лікарні, підтверджені підписом батьків, з ким слід контактувати у випадку, коли з якоїсь причини потрібно з дитиною туди звернутися (підпис батьків дає у разі необхідності право вихователю надати дитині першу допомогу, коли немає можливості зв'язатися з рідними), адреса особи і її відношення споріднення до дитини, яку негайно слід повідомити про випадок, коли немає можливості зв'язатися з батьками [2, с. 15].

Правилами світлички передбачено наявність у приміщенні самого садочка кімнати першої допомоги: невеличку кімнату з ліжком, де можна було б відокремити дитину у разі хвороби чи нещасного випадку. Крім того, правила утримання світлички включають обов'язкове страхування дітей від нещасних випадків. «Це невеликий видаток, всього 2-3 долари на рік, а і дитина і світличка – забезпечені» [1, с. 12].

Отже, дотримання всіх тих вимог дає батькам упевненість, що їхня дитина перебуває у безпечному місці, що управа світлички дійсно щиро дбає про відданих під її опіку дітей – таким чином, відчуючи спокій, батьки радо посилають туди своїх дітей, бо це не тільки українська світличка, але добре zorganizована національна виховна установа.

Список використаних джерел:

1. Андрушків В. Чому потрібний дозвіл на ведення Світлички? / Віра Андрушків. // Наше життя. – 1972. – № 4. – С. 12.
2. Климишин О. Ще до організації дитячих світличок / Олена Климишин. // Наше життя. – 1971. – № 11-12. – С. 15.
3. Лончина І. Як організувати дитячі Світлички? / Ірина Лончина. // Наше життя. – 1976. – № 3. – С. 11.
4. Пастернакова М. Зайняття в дитячому садку (Методичні вказівки) / Марія Пастернакова. – Торонто: Об'єднання українських педагогів Канади, 1959. – 80 с.
5. Смеречинська А. Куток учительки (Наші Світлички) / Анна Смеречинська. // Наше життя. – 1970. – № 1. – С. 15.